

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. január 12.   bel   s z e r d a
-----

sb0001 4 150 mtib1001

javult az árfegyelem, de még sok a kisebb szabálytalanság - az
árelőrzések tapasztalatai /1. rész/

1983. január 12. - az árhivatal, az ágazati árhatóságok, a helyi
árszervek és az országos kereskedelmi felügyelőség a legutóbbi
másfél évben 6.700 árelőrzést tartott vállalatoknál és
szövetkezeteknél, további 81.000 esetben végeztek árvizsgálatot
boltokban és szolgáltatóhelyeken. az országos anyag- és árhivatalban
összesítették a tapasztalatokat, különösen az 1980-ban bevezetett
árreform hatását a hagyományos, ugynevezett nem kompetitív árképzést
alkalmazó termelők, kereskedők és áruik körére. ezt az árképzési
módot - amelyet nem befolyásol a külpiazi értéktétel - használják
az ipari termelés egyharmadában, a szolgáltatások körében, az
építőiparban, a mező- és élelmiszergazdaságban, a fogyasztásicikk-
kereskedelemben, valamint a kutató- és fejlesztő intézetek és
számítástechnikai intézmények munkájában.

az árelőrzések mintegy 20 százalékánál szabálytalanságot
fedeztek fel az ellenőrök, ezek mintegy fele szigorubb
felelősségrevonást igényelt, ritkábban büntető eljárást, gazdasági
bírságot vont maga után. sok olyan kisebb vétséget is találtak,
amelyek ugyan nem jártak áremelkedéssel - tehát tisztességtelen
hasznot sem eredményeztek -, mégis rávilágítottak a hibás vállalati
árpolitikára, vagy a rossz árképzési gyakorlatra, sokféle pedig az
adminisztratív hibákra. az ellenőrök minden esetben figyelemmel
kísérték a szankciók után hozott vállalati intézkedéseket.

az árhivatalban azt a következtetést vonták le, hogy a mulasztások nem általánosak, azok egyedi esetként kezelhetők. az árpolitika minden eddiginél jelentősebb szerepet tölt be a vállalatok gazdálkodásában, s általában helyes irányban ösztönöz; s a fellelt hiányosságok legtöbbször a gyakran még mindig nem megfelelő belső szabályozásból adódtak. az árellenőrzések során elsődlegesen a jogszabályok betartását vizsgálják, külön is figyelik, hogy a termelők árváltozáskor eleget tesznek-e bejelentési kötelezettségüknek, s kiterjedten ellenőrzik azt is, hogy nem jutnak-e a vállalatok tiszességtelen haszonhoz. legutóbb például fejér és somogy megyében fordult elő, hogy a gyártóvállalatok még a felfüggesztési időn belül felemelték áraikat, ezért a vállalatokat az árhatóság kártalanításra kötelezte. azoknak a tervező intézeteknek, amelyeknél hibás kalkulációra visszavezethető szabálytalanságokat fedeztek fel, a többletköltségeket vissza kellett fizetniük megrendelőiknek. az egyik fővárosi kereskedelmi vállalat selejtes árucikkre nem adott árkedvezményt, pedig szállítójuktól eleve minőségi engedménnyel kapták meg a termékeket; ezt a kereskedelmi vállalatot gazdasági bírsággal sújtották.

/folyt. köv./ sz/er/ig
00.10 120183 2738

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

javult az árfegyelem ... /2. rész/

az árhivatal illetékesei szerint az országos kép összességében azt mutatja, hogy a korábbi évekhez képest javult az árfegyelem, még ha a fenti példák is jelzik; számos kisebb-nagyobb hiányosság és szabálytalanság még mindig előfordul. ezekkel a vállalatokkal szemben a jövőben még szigorúbban fellelnek, mert ma már minden gazdálkodó szervtől elvárható, hogy ármunkája is gondos, fegyelmezett legyen. az új ármechanizmus bevezetésének első időszakában még az árhatóságok az átállás nehézségeit figyelembevéve türelmi időt szabtak, ez azonban lejárt, s elérkezett a minden szempontból következetes szakmai munka ideje. az árhatóság a közgazdasági szellemű árellenőrzésekre törekszik, tudomásul véve, hogy az árképzés és ezzel együtt az ellenőrzés is egyre bonyolultabb tevékenység, vizsgálataikat a jövőben úgy végzik el, hogy a kialakított jogszabályok közgazdasági hatásait is számba veszik.
/mti/

sz/er/jf/ig hgy

00.11 120183 0968

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

lakásépítés egyenletesebb ütemben /1. rész/

1983. január 12. - az idén 1920 új otthonmal gazdagítja a fővárost a budapesti lakásépítő vállalat. ennek több mint a felét, mintegy 1.100 lakást a rákoskeresztúri s megközelítően 600 új otthont pedig a pestszécsi városközpontban építenek fel a vállalat dolgozói. február végén adják át az utolsó 36 lakást a xx. kerületi vágóhid utcában, ahol ezzel együtt a pestszécsi üzemek és intézmények dolgozóinak a vállalati lakásépítési akcióban 276 új otthont építettek. a józsefvárosi rekonstrukció folytatásaként ebben az évben kezdik meg két épület összesen 352 lakásának építését, amit a jövő évben adnak át. ugyancsak ebben az évben indítják a kőbánya-ujhegyi lakótelep építését. alaguttszalus módszerrel 65 lakásos lakóházakat emelnek, s a tíz épületből négyet már a jövő évben átadnak.

a vállalat vezetői a fővárosi beruházókkal az idej tervek elkészítésében jó együttműködést alakítottak ki, amelynek eredményeként most már nincs gondjuk a tervellátással, a szabad építési területekkel, s a lakásátadási programot is úgy készítették el, hogy a szokásosnál jóval egyenletesebb ütemben dolgozhassanak. elsősorban a minőség javítását szolgálják az egyenletesebb építéssel, mert a munkák torlódása és a kapkodás korábban valósággal melegágya volt a hibáknak. így az első negyedévben az egy évvel ezelőtti 36 helyett 265 új otthont adnak át, s a fél év végéig az idej program 42 százalékát. különösen kedvező, hogy amíg a múlt év utolsó negyedében az éves lakásátadási tervnek mintegy felét kellett teljesíteni, addig az idén az utolsó negyedévre már csak az éves feladat 24 százaléka marad, tehát elkerülük a hajrát, a torlódást. külföldi licenc alapján az alaguttszalus épületeknél új tetőfedésmépítési módszerre térnek át, amely megbízhatóan megelőzi a gyakori panaszt okozó tetőbeázásokat, és egyúttal a munkát is gyorsítja. a vállalat belső érdekeltségi rendszerének korszerűsítésével a minőségi bérezést kiterjesztik az építkezések művezetőire is, hogy anyagilag jobban ösztönözzék a közvetlen termelésirányítókat is a kifogástalan minőségű munka feltételeinek megteremtésére, a technológiai fegyelem megkövetelésére, az átadott épületek utólagos javítását okozó hibák megelőzésére. /folyt.köv./

sb/tr/mz

00.11 120183 2278

-.-

sb0004 4 150 mtib1004

lakásépítés egyenletesebb ütemben /2. rész/

a vállalat fontos programja, hogy korszerű eszközeivel bekapcsolódjon és segítse a magánépítkezéseket. felkészültek erre a munkára. kidolgozták 6-8 féle kétszintes sorház, ikerház tervét. előregyártó üzemük kispaneleiből szerelik össze ezeket az épületeket, s a megrendelt változatoknak megfelelően gondoskodhatnak garázsról, vagy a tetőtér beépítéséről is. ezek a tervek lehetőséget kínálnak a félkészház-akcióra is, amely szerint az összeszerelt épületeket maguk a tulajdonosok fejezhetik be kalákában, de ha erre nincs módjuk, a vállalat készségesen megoldja a kulcsrakész átadást is. /mti/

sb/tr/sl/mz hgy

00.12 120183 0672

-.-

sb0005 4 130 mtib1005

tisztább boltok, jobb ellátás /1.rész/

1983. január 12.- nemrégiben több kerületben - így a másodikban és a tizenhetedikben - értékelték az élelmiszerkereskedelem boltjainak közegészségügyi állapotát és áruellátását. a 11. kerületben a közegészségügyi-járványügyi szolgálat 1982-ben számos tisztasági őrzőjáratot szervezett, s rendszeresen vizsgálta a városrész élelmiszerboltjainak tisztaságát. a 856 vizsgálatot követően tizenhárom határozatot adtak ki, s tizenhét szabálysértési eljárást indítottak. több üzletet köteleztek a hamar rongálódó portálok, bejáratok, valamint a falak és a berendezési tárgyak festésére, mázolására.

a visszashállítás rendszertelensége és a göngyölegeltárolás megoldatlansága miatt sajnos ma is zsúfolt néhány üzlet eladótere. előfordul, hogy leselejtezett árukat több hétig is tárolnak a raktárakban, az eladóterben, esetleg a hűtőtérben - állapították meg az ellenőrök. a boltokban a tej- és a tejtermékek tárolásának, értékesítésének körülményei általában javultak, több helyen új hűtőpultokat állítottak be. továbbra is gondot okoz azonban, hogy a hus-és hentesárakat nem tudják megfelelően tárolni, hűteni. a bevásárlókosarak tisztítására több figyelmet fordítanak, néhány boltban a műanyag kosarakat fémvázásokra cserélték fel.

számos vendéglátóhelyen - például a hársfa étteremben, a nagyret sörkertben - végeztek komolyabb felújításokat, az európa éttermet teljesen átalakították, s új, hatszáz adagos „tankonyhát”, alakítottak ki benne. felújították, illetve átalakították a szerződéses, illetve bérleti formában működő piac éttermet, a szép ilona vendéglőt és a pálvölgyi presszót. az élelmiszerek minőségét és a használati eszközök tisztaságát 480 alkalommal ellenőrizték a szakemberek a városrész vendéglátóinál. a vizsgálatok szerint egyes konyhákban nem eléggé alaposan mosogatnak, az élelmiszerkészítményekből és a fagyaltokból vett minták jónak bizonyultak.

a xvii. kerületben a közérdekű bejelentések nyomán felújították a zrinyi utcai közértet. a derkovits téri abc-ben az új személyzetnek köszönhetően a tisztaság és áruellátás kifogástalanná vált.

/folyt. köv./ na/ka/ig

00.13 120183 2155

-.-

sb0006 4 130 mtib1006

tisztább boltok, jobb ... /2./

a szabad május 1. téri abc-ben négy esetben tartottak a múlt évben ellenőrzést a tanács szakemberei, intézkedéseiket követően itt is jobbá vált az ellátás. az ellenőrzések szerint a liget utcai abc tisztasága kielégítő, de itt is - akárcsak a bártfai utcai közértben - a hiányos kínálatra panaszkodtak a környék lakói. az illetékesek cselekedtek - mindkét üzletben lényegesen bővült a választék. a napsugár abc-ben is jobb lett a tej-és a kenyérellátás, de a délutáni csúcsforgalom idején olykor továbbra is előfordul áruhiány - állapították meg a kerületi tanács munkatársai. /mti/

na/ka/ag/ig hgy

00.14 120183 0648

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

azonos mennyiségű exportáruért nagyobb bevétel

1983. január 12.- exportkinálatának jelentős átalakítását tervezi az idén a budaprint pamutnyomóipari vállalat. a nemzetközi piacokon az eddigieknél nagyobb választékban jelentkeznek magasabb értékű, finomabb kikészítésű termékekkel, ami egyben azt is jelenti, hogy egyre jobban beérnek a néhány esztendeje megkezdett gyártmánykorszerűsítés eredményei. ennek kapcsán fejlesztették ki például a legutóbbi őszi budapesti nemzetközi vásáron nagydíjjal elismert romeo, nyomottmintás damaszt ágyneműanyagot. az ebből készült garnitúrák egészen újszerű megjelenítésű termékek nemcsak a hazai, hanem a világpiacon is. másik ilyen termékujdonságuk a gold-sport nevű, vászonhoz hasonló, sűrű szövésű pamutszövet, amely elsősorban a növekvő keresletnek örvendő szabadidő-ruházati öltözékek alapanyagául használható. a kelenföldi textilgyárban ezekben a napokban szerelik fel azokat a finomszövetek előállítására alkalmas szövőgépeket, amelyekben már az idén 4-5 millió négyzetméter divatos inganyagot készítenek, olyan minőségben, amivel állhatják a versenyt.

a konvertibilis exportban a magasabb értékű termékek arányának növelésével összességében arra számítanak, hogy a múlt évvel megegyező - mintegy 660 millió forint - értékű exportot a tavalyinál 12 százalékkal kevesebb mennyiségű áru értékesítésével érik el. ennek megvalósítása nagymértékben javítja a kivitel gazdaságosságát, s hogy terveiknek reális alapja van, termékeik jól eladhatók, igazolja a jelenlegi exportkötés-állomány: az egész évre tervezett 22 millió négyzetméteres exportból hét millióra már most érvényes megrendelésük van. ez a mennyiség magasabb értéket képvisel a múlt événél. /mti/

os/ka/sl/mz hgy

00.14 120183 1743

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

szellemi export - tranzitáruk ellenőrzése

1983. január 11. - a minőségi ellenőrző rt. szakemberei évente több tízezer vagonnyi tranzitárut ellenőriznek - az esetek többségében záhonyban, illetve sopronban a külföldi importőr és szállítványozó cégek megbízása alapján. vizsgálják a magyarországon áthaladó áru állapotát, az átrakás, az átfertés szakszerűségét, minőségét, s felméri a sérüléseket. a vizsgálatról a mert külföldi megbízóinak idegennyelvű bizonyítványt állít ki.

a záhonyi vasuti határállomás térségében, ahol külön mert-képviselőket létesítettek, mintegy 60 vállalati szakember dolgozik. a szovjet vasutal kialakított jó kapcsolat eredményeként a tranzitáruk ellenőrzésére már nemcsak a határállomás innenső oldalán, hanem egyre nagyobb számban szovjet területen csap térségében kerül sor. itt ellenőrzik, hogy a szovjetunióba, vagy a szovjetunióba tartó országokba, valamint a közel-keletre szállított áruk állapota megfelel-e az előirtaknak.

a minőségi ellenőrző rt. a tranzitáruk ellenőrzésével évről évre bővíti szellemi exportját, megbizók több mint 90 százaléka olyan tőkés importáló, exportáló, vagy szállítványozó cég, amely magyarországon keresztül fuvaroztat a szovjetunióba, vagy a szovjetunióba keresztül távolabbi országokba, illetve onnan importál ausztriába, svájcba, olaszországba, spanyolországba, franciaországba, jugoszláviába. a mert devizabevétele a tranzitáruk minőségellenőrzéséből évente átlagosan meghaladja a 10 millió forintot. /mti/

pf/sa/jf/mz hgy

00.15 120183 1520

-.-

sb0009 4 160 mtib1009

a természettudományi muzeum új szerzeményei

1983. január 12. - a közelmúltban néhány értékes darabbal gyarapodott a természettudományi muzeum ásványtára. különböző kristályokat vásároltak a romániai erzsébetbányáról: baritot, piritet, kalcitot és 3 darab antimonit kristálycsoportot. a muzeum 65 ezer darabos gyűjteményében ezek nem hiányt pótolnak, inkább a kristályok újabb és változatos kifejlődését példázzák, egyben azt is - amint azt szakértők állítják -, hogy minden egyes kristálynak „egyénsége,,, sajátos megjelenése van.

egy nyugatnémet gyűjtő is segítette az ásványtár gyarapodását: a muzeumnak ajándékozott egy kétgrammos vasmeteoritot. a milles elnevezésű meteorit új-mexikóból származik, 1966-ban találták.

a szovjetunióból csere útján került a gyűjteménybe 15 értékes ásvány, köztük a hakmannit nevezetű különleges, a kóla-félszigetről. ezt sajnos soha sem tekinthetik meg a látogatók, mert egyedülálló tulajdonsága: a fényre elbomlik. a ritka ásványt sötét helyen, fekete papírba csomagolva őrzik. /mti/

jgy/tr/ag/mz hgy

00.16 120183 1071

-.-

sb0010 4 130 mtib1010

fővárosi kieszek az uttörőstadionért

1983. január 12. - január 29-én egész napra kibérti az elsőéves születésnapját hamarosan ünneplő budapest sportcsarnokot a kisz v. kerületi bizottsága. a városrész fiataljai az uttörőstadion újjáépítéséért hirdették meg akciójukat: január utolsó szombatján egész napos kulturális műsorra várják a fővárosi fiatalokat. a bevételt az uttörőstadion újjáépítésére ajánlották fel.

a 9 órakor kezdődő műsorban gyermekprogramok, sport- és technikai bemutatók szerepelnek. pódiumra lép a kaláka együttes, rodolfo, s a legkisebbeket vitéz lászló s más híres bábhősök szórakoztatják. látványos haditorna-bemutatót, ügyességi vetélkedőket, video-rajzfilmeket is kínál a gazdag program.

a centrum áruházak segítségével 30 százalékos engedményes téli vásárral is várják az érdeklődőket a nap szervezői. délután filmvetítéssel, újabb videoprogramokkal folytatódik a műsor: lepergetik egyebek között az eper és vér, a fekete szakáll szelleme és az american graffit című filmeket. a résztvevők találkozhatnak faragó tamás vizilabdázóval és veres páál szexológussal is.

este koncerttel fejeződik be a program: a világ élvonalába tartozó ten years after együttes lép a pódiumra, az élen alvin lee gitárossal, s bemutatkozik az angol night wing zenekar is. /mti/

km/pá/ag/mz hgy

00.16 120183 1333

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

a gólyavári esték újabb epizódjai

1983. január 12. - három újabb epizóddal gazdagodott a televízió gólyavári esték című sorozata. ezuttal - január 18-tól - három estén át juhász gyula történész, az mta történettudományi intézetének főmunkatársa foglalja el az elte természettudományi kara gólyavárának katedráját, hogy népes hallgatósága előtt szóljon arról: mi foglalkoztatta a magyar értelmiséget 1939 és 1944 között. az adásokban - a nyilvánosságot kapott uralkodó eszmék, a politikai gondolkodás tükrében - szó esik egyebek között a korabeli földkérdésről, az egykori középosztályról, a háborús kelet-európában elfoglalt helyünkről, hirünkről a világban.

a gólyavári esték 1978 óta félszáz alkalommal jelentkezett a képernyőn. a programnak hagyománya már, hogy a műsor előkészítői olyan tudósokat kérnek fel közreműködésre, akik legújabb kutatásukról tudnak beszámolni. juhász gyula e témával kapcsolatos, „uralkodó eszmék magyarországon a második világháború elején,, című könyvét a közeljövőben jelenteti meg a kossuth könyvkiadó.

a korábbi epizódok előadói között olyan neves tudósokat láthattak-hallhattak a nézők, mint ránki györgy, hanák péter, vagy berend t. iván. a folyamatosság nem szakad meg: a televízióban vetítésre vár egy pszichológiai sorozat, amelynek előadói: buda béla, pléh csaba, hankiss elemér és csepeli györgy lesznek. /mti/

i/kj/ag/mz hgy

00.17 120183 1399

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

a mongóliai sikerek után algériába készülnek a földtani kutatók

1983. január 12. - befejezte mongóliai vizkutatását az országos földtani kutató- és furó vállalat. a kétéves munkára a geominkó rt. bonyolításában vállalkoztak. az ulanbatortól északra fekvő területen, egy leendő bánya térségében, több mint kétezer méternyi kutatófurást mélyítettek, s a tapasztalatok alapján tizenegy kutat építettek. a kutak összes vízhozama meghaladja a napi 700 köbmétert, ami lényegesen - mintegy 300 köbméterrel - több, mint amennyit előzetesen szavatoltak. az újabb tárgyalások eredményeként jövőre ismét földtani kutatásokhoz kezd mongóliában az országos földtani kutató- és furó vállalat.

a mongóliai sikerek után a várpalotai központú vállalat szakemberecsoportja algériába készül, ahol az industrial export külkereskedelmi vállalat bonyolításában nyolcezer méternyi földtani kutatófurást vállalt. a munkát - négy város térségében - májusban kezdik meg, feltérképezik a környék anyagkészleteit, és kijelölik egy építendő téglagyár legmegfelelőbb helyét. /mti/

szé/mé/sa az hgy
00.17 120183 1090

-.-

sb0013 4 150 mtib1013

több szén nagygyházáról - készülnek a bányaikresítésre

1983. január 12. - a tatabányai szénbányák még épülő, de már folyamatosan termelő nagygyházi bányájában az idén a tavalyinál 50 százalékkal több szenet kell lefejteni. a termelés ilyen erőteljes fokozását az tette szükségessé, hogy a régi tatabányai aknák szénvagyonára már alaposan megfogyatkozott, s a tatabányai vállalat összes termelésének egyharmadát ebben az évben már az új nagygyházi bányauzemből várják.

hogy az igényeknek megfelelően növelhessék a széntermelést, a korábbinál nagyobb ütemben folytatják az új bánya bővítését, s újabb jól gépesített termelő munkahelyeket alakítanak ki a bányászcsapatok zavartalan munkájához. egyszerre két tömegtermelő frontfejtést művelnek, s az év végére előkészítik a harmadik ilyen frontot is. a bányauzem feltáró csapatai, valamint a bányászati aknamélyítő vállalat dolgozói együttesen dolgoznak a bánya nagyobbitásán, illetve új széntelepek feltárásán. a biztonság növelésére és a költségek csökkentésére a korábbinál nagyobb teherbírású, különleges

biztosító szerkezeteket építenek be a vágatokba, sok gondot okoz ugyanis ebben a bányában a rendkívül nagy nyomás, emiatt a vágatok állaga gyorsan romlik, helyreállításuk sok többletmunkát és költséget igényel. ennek megelőzésére a diósgyőri gépgyár új, az eddigieknél két és félszer nagyobb nyomást is elbíró biztosító szerkezeteinek alkalmazását kezdik meg az idén.

egy másik jelentős új feladat tatabánya legújabb bányájában a bauxitmezők feltárásának az előkészítése. az aknaüzem dolgozói látnak hozzá a második félévben a vágatok kihajtásához, a széntelepek alatt húzódó bauxitrétegek felé. a későbbiekben az aknamélyítő vállalat is bekapcsolódik ebbe a munkába. a tervek szerint 1985-ben kezdenek a bauxit fejtéséhez, s itt lesz hazánk első olyan ikerbányája, ahonnan a barnaszénnel egyidejűleg bauxitot is felszínre hoznak majd a szállítóberendezések. /mti/

ráb/wmé/sa az hgy
00.18 120183 1967

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

lebontják a romos tanyákat

1983. január 12. - többszáz hektár földterület nyerhető vissza békésben, ha a megyében föllelhető hét-nyolcszáz romos tanyát és elhagyott tanyahelyet megművelik. ugyancsak növelhető a mezőgazdasági terület azáltal, ha teljes meliorációval megszüntetik a szükségtelemné vált belvizcsatornákat, utakat, majorhelyeket. a kpm, a máv és az ovh, valamint a vízügyi társulások kezelésében lévő utak, csatornák mentén húzódó földcsávok szintén művelésbe vehetők, csakúgy, mint a települések szélein szinte mindenütt elhanyagolt földek - mutat rá az az intézkedési terv, amelyet a megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztálya most készített el a mezőgazdasági földterületek racionális hasznosítására, védelmére.

a terv készítői hangsúlyozzák: a földhasznosítással kapcsolatos feladatok között lényeges a nagyarányú műtrágyázás hatásaként jelentkező talajsavanyodás megállítása. ennek érdekében a megfelelő műtrágyák kiválasztása mellett alkalmazni kell a műtrágyázást, fölhasználva a megye két cukorgyárában termelődő műtrágyát. /mti/

bty/ke/kö az hgy
00.19 120183 1106

-.-

sb0015 4 150 mtib1015

művészi cégek pécs sétautcáján

1983. január 12. - művészi cégek diszítik pécs első sétautcáját: az ódon hangulatu, apró boltokkal és műhelyekkel teli sallai utcát. a helyreállítás eredményeként a belvárosi utca visszanyerte eredeti - múlt századi - arculatát, s ma már teljesen a gyalogosokat szolgálja. járdája nincsen, faltól falig kőlapokkal burkolták az uttestet; különleges kiképzésű kandellábereket állítottak fel a házak előtt, esténként aranyszínű fényt árasztanak a lámpagömbök. megkezdtek az épületek felújítását is. az utca közepén levő boltíves - több mint kétszázötven éves - házban kesztyűmuzeumot rendeznek be.

az utcakép végleges kialakításában nagy szerepük van az üzletek és a műhelyek portáljának. a városi tanács ezért szorgalmazza, hogy az épületek helyreállításával együtt szépüljenek meg a boltok, műhelyek ajtóí és kirakatai, és odaillő cégtáblák kerüljenek a homlokzatra. már elkészült az első tucatnyi cégér, valamennyi formatervezett és szakmai zsűri által elbírált munka. a tervezők, a kivitelezők természetesen minden esetben konzultáltak a bolt- és műhelytulajdonosokkal, hiszen végtére is ők a megrendelők. róka reklámozza a szücsöt, kulcs a lakatost, filmtekerics a fényképészt, bőrönd a bőröndöst, penna és tintatartó a papírüzletet, s faló csüng a faló nevű falatozó ajtaja felett.

pécs első cégéres utcája visszavarázsolja szüleink, nagyszüleink korát, amikor városszerte remekbe készült cégtáblák diszítették a házakat. már csak a janus pannonius muzeum gyűjteményében akad belőlük néhány darab; elkallódtak, elpusztultak, mielőtt felismerték volna ipartörténeti értéküket és városszépészeti jelentőségüket. a sallai utca kísérelt is, mintájára alakítják ki a történelmi városközpont más utcáinak - elsősorban az ugyancsak sétautcának szánt kossuth lajos utca - arculatát. /mti/

igó/bné/kö az hgy

00.19 120183 1867

--

sb0016 4 170 mtib1016

gyula: kupolát kap a medence

1983. január 12. - a gyulai várfürdő köralakú, 36 méter átmérőjű, termálvizes medencéje fölé kupolát emelnek. a napokban már helyére emelték a tizennyolc darab hajlitott ragasztott faszerkezetes, egyenként 1,7 tonna súlyú tartóelemet. a környezetbe jól illeszkedő kupola építésével az év végére készülnek el, ezzel a várfürdő területén összesen nyolc medence lesz tető alatt, bennük naponta ezerrel többen fürdőzhetnek. /mti/

bty/ke/az/mz hgy

00.20 120183 0495

--

sb0017 4 150 mtib1017

együttműködéssel, saját fejlesztéssel - jelentős import megtakarítás a bakony műveknél

1983. január 12. - a hazai vállalatokkal együttműködve tovább csökkenti importszükségletét a veszprémi bakony művek, ezáltal a számítások szerint többszáz ezer dollár megtakarítást ér el az idén. a gyár devizamérlege egyre kedvezőbb, tökéletes exportjuk tavaly már több, mint kétszerese volt az importszükségletnek, s ez az arány az idén tovább javul, amiben jelentős része van az egri finomszerelvény gyárnak, a váci híradástechnikai anyagok gyárnak, a fűzfői nitrokémiának, valamint a gyár saját fejlesztőinek. egerből szállítják ugyanis a bosch szerelvényrendszerekhez az eddig importált pneumatikus elemeket, vácraól kapják az ablaktörő berendezések motorjához szükséges mágnesset. az évi két millió darab kismegszakító gyártásához korábban svédországból vásároltak műanyag alapanyagot, az idén már a nitrokémia adja. a saját fejlesztő munka eredménye, hogy a gyújtáseosztó egyik alkotóelemét, az eddig ausztriából vásárolt röpsúlyokat, maguk állítják elő, hasonlóképpen az eddig olaszországból vásárolt gyújtáseosztó rugóit is. /mti/

bév/mné/az/ig hgy

00.20 120183 1157

--

sb0018 4 150 mtib1019

benzin helyett gázolajjal

1983. január 12. - százötven zil tehergépkocsi motorját cserélik ki gázolaj meghajtásra az idén a miskolci 3-as számú volán vállalatnál. száz különböző teljesítményű szállítójármű már olcsóbb, s kevesebb hajtóanyaggal üzemel, s a vállalatvezetés terve szerint mind a négyszáz járműükbe dizelmotor kerül a jövő év végéig, az üzemanyagmegtakarítás, a motor teljesítményétől függően három-öt tonna gépkocsinként, így a járművek átalakításával már az idén ötszáz-hatszáz tonna drága üzemanyagot takarítanak meg; egy-egy kocsi átalakítási költsége legkésőbb másfél éven belül megtérül.

a tehergépjárművek átalakítását, a motorok cseréjét a vállalat szakemberei, a vállalaton belül alakult gazdasági munkaközösség végzi. a főlegességé vált még használható benzínmotorokat értékesítik, azokat pedig, amelyek már lefutották az előírt kilométeremmyiséget - selejtezik. /mti/

bas/az/ig hgy

00.21 120183 0934

-.-

sb0019 4 150 mtib1018

vonatok a számítógépből - forgalmistaképzés komputerrel

1983. január 12. - számítógép segíti a máv szombathelyi igazgatóságának oktatási főnökségén a forgalmi szolgálattevők képzését. a kezelőasztal az egyik dunántúli állomáson használnak pontos mása, a hozzákapcsolt komputer pedig képes az ott előfordulható bármilyen forgalmi helyzet szimulálására.

házáknban csak szombathelyen képeznek forgalmi szolgálattevőket, egy-egy héthónapos tanfolyamon ötven-hatvan embert. a helyszíni oktatás veszélyes, lassítja a forgalmat, hosszadalmas, így költséges is. most valamennyi gond megszűnt a bme közlekedésautomatikai intézetének segítségével: a számítógépnél ülő oktató által betáplált forgalmat a tőle néhány méterre dolgozó hallgató az előírások szerint vezényli - ha szükséges, akár százszor is. a programon, az un. softwar-on két évig dolgoztak az egyetem szakemberei, így az mindent tud: többek között a hivatalos jelzé seken kívül közli a vonat sebességét, hosszát, helyzetét, irányát, az állomáson tartózkodó, vagy odatartó egyéb szerelvények adatait, a kezelő mindent úgy szabályoz az asztalon, ahogy azt leendő munkahelyén

tenné majd. az intézet udvarán a valóságban is megépítették az állomás egyik bejáratát a váltókkal együtt, s ez is a kezelőasztaltól irányítható.

a beruházás költsége mintegy hárommillió forint, általa az eddigieknél lényegesen jobbá válik a forgalmi szolgálattevők oktatása, kezelése. /mti/

kre/mmé/az/mz hgy

00.22 120183 1468

-.-

bel

- 16 -

1983.01.12.

sb0020 4 150 mtib1020

nem közlekedik az ujbpesti átkelő hajójárat

1983. január 12. - kedd reggel 7.30-tól a megyer és pünkösdfürdő közötti átkelő hajójárat a nagy köd miatt nem közlekedik. /mti/

pf/mi/gw hgy

08.04 120183 0204

-. -

sb0021 4 150 mtib1021

malomfelújítás

1983. január 12. - az idén befejeződik a kalocsai malom felújítása. a kalocsai vajas parton lévő műemlékjellegű épületet meghagyták eredeti formájában, de a legkorszerűbb gépekkel szerelik fel. a bács-kiskun megyei gabonaforgalmi és malomipari vállalat megújuló üzemének automatizált őrlőberendezései naponta tizenkét vagon búzát dolgoznak föl, négyféle minőségű liszté. a felújított malomból - ahol a zsákvarrástól az árumozgatásig, tárolásig mindent gép végez - nemcsak bács-kiskun megye kereskedelmét, sütődéit látják el liszttel, a főváros pékségeinek is szállítanak. a felújításon dolgozók következő munkája a kiskunhalasi malom rekonstrukciója lesz; a tervek szerint kecskeméten új malom is épül. /mti/

lász/bné/az/gw hgy

08.11 120183 0762

-. -

bel

- 17 -

1983.01.12.

sb0022 4 160 mtib1022

iskolai könyvtár győrtött

1983. január 12. - könyvtárral gyarapodott a győri veres péter mezőgazdasági szakmunkásképző intézet; a közgyűjteményt az oktatási intézmény szomszédságában lévő diákotthonban rendezték be. a csaknem négyezer kötetet szabadpolcokon helyezték el, s a könyvtárban az olvasás feltételeit is megteremtették. az iskolai közművelődési intézményben irodalom és történelem órákat is tartanak majd a leendő mezőgazdasági szakmunkásoknak. /mti/

mzs/sza/az/gw hgy

08.16 120183 0496

-. -

sb0023 4 170 mtib1023

zsolnay-kut szombathelyen

1983. január 12. - szombathelyen, a városzépitő egyesületének kezdeményezésére társadalmi összefogással felújítják az elhasználódott szökőkutakat, köztük a savaria térit és a petőfi sándor utcait, valamint a pelikán parkban lévő. a tolbu hin uton áll a szent márton kut, amit rajki istván alkotott 1938-ban. évek óta nem működik. most megvizsgálják milyen állapotban van a föld alatt lévő működtető berendezése, majd gondoskodnak felújításáról.

a város tulajdonában van a pécsi tettegye hegyen álló - és a közelmúltban vandál módon megrongált - zsolnay-szökőkut hű mása. a városgazdálkodási vállalat raktárában őrzött értékes kutat a szépitők kezdeményezésére a battány téren állítják föl. /mti/

lér/mné/az/gw hgy

08.36 120183 0766

-. -

bel

- 18 -

1983.01.12.

sb0024 4 150 mtib1024

nagyüzemi tőkegomba termesztés

1983. január 12. - igéretes vállalkozásba kezdtek a zala megyei lenti termelőszövetkezetben: az országban elsőként hozzáfogtak az ízletes, fűszeres ízű tőkegomba nagyüzemi termesztéséhez. a táj csapadékos, páradus klímája kiválóan alkalmas a nyugat-európai piacon keresett gombafajta meghonosítására és termesztésére. a termelőszövetkezet egyik erdejében hat hektár bekerített területen, kétszáz köbméternyi tuskót oltottak be gombaspórával. a gombatenyésztés kialakítása két éve kezdődött el, a múlt év őszén kibujtak az első gombafejek, s az idén már számottevő hozamot várnak a tavasztól őszi termő tőkegombából. nyugat-európában nyersen, mélyhűtve és konyhakészre feldolgozva várják a lenti erdők ízletes csemegéjét. a szövetkezeti szakemberek megoldották a micélium, a spórák tömeges szaporítását is, így a közeljövőben újabb mesterséges tőkegomba tenyészetek létrehozására is sor kerülhet. /mti/

tóa/kné/az/gw hgy

08.53 120183 0971

.-

sb0025 4 150 mtib1026

szikviz a sörgyárból

1983. január 12. - hiánycikk lett a szódavíz borsod, heves; szabolcs és hajdu-bihar falvaiban, merthogy egymás után szüntek meg az állami s a magánkézben lévő szikvizüzemek. a hiány pótlására bőcsön, a borsodi sörgyárban kezdték meg a szódavíz készítését; a palackozó gépsorok szabad kapacitását kihasználva, a közegészségügyileg ellenőrzött és a sörgyártásnál is használt vizet használják fel erre a célra. így szinte beruházás nélkül tudják előállítani a közkedvelt üdítőitalt, amelyet szénsavas ivóvíz néven két és féldecis palackokban hoznak keddtől forgalomba az észak-keleti országokban. /mti/

kör/az/gw hgy

09.01 120183 0655

.-

bel

- 19 -

1983.01.12.

sb0026 4 170 mtib1027

kaptárvizit

1983. január 12. - az enyhe télben nyugtalan a méhek álma az alföldi méhesekben. a tavaszias napsütésben zsonganak a családok, s így gyakran kell kaptár vizitet tartani a méhészeknek. az eddigi tapasztalatok szerint jól telelnek a rovarok. ha továbbra is enyhe marad az idő megkezdik a fiasítást, aminek nem örülnek a méhészek, mert az idő előtti nemzedéknevelés rövidíti a méhek életképességét, gondosabb etetést és ápolást kívánnak hordásig. az ébren telelő méhesekben rendkívül sok kárt tesznek a harkályok is. a méhek zsongása felhívja a figyelmüket a kaptárra, s a torkos madarak feltörik a méh-lakokat, kilyukasztják a deszkafalat. /mti/

Lász/bné/az/gw hgy

09.07 120183 0693

.-

sb0027 4 160 mtib1028

felújítják az uttörőtábort

1983. január 12. - városlőd közelében társadalmi összefogással felújítják a bakony egyik legszebb uttörőtáborában álló, a fából ácsolt alpesi jellegű kastélyt. az épület felépítményét teljesen lebontották és eredeti formájában építik újjá; a munkát ügyeskező bakonyi famunkások vállalták.

a huszáve nyitvatartó uttörőtábor már előregedett épületeit - a faházakat, a konyhát és az éttermet - szintén felújítják. /mti/

szé/nné/

az/gw hgy

09.13 120183 0493

mindez négy milliárd forintba kerül; a környék termelőszövetkezetei, vállalatai és intézményei eddig 1 milliárd forintot fizettek be az uttörőtábor rekonstrukciójára nyitott számlára.

.-

sb0028 4 130 mtib1029

halálos balesetek

1983. január 12. - boglártelel belterületén végh lászló 25 éves áruszállító lengyelítói lakos személygépkocsijával elütötte özvegy illés jánosné 78 éves nyugdíjas helyi lakost, aki a kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a személygépkocsi vezetője nem az ut- és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. a rendőrség őrizetbe vette.

x x x

székesfehérvárott, a könnyűfémmű vállalat területén raduka tiber 29 éves targoncavezető bakonysárkányi lakos az általa vezetett targoncával elütötte a kerékpárján közlekedő papp Antal 31 éves lakatos bakonycsernyei lakost, aki a kórházban meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

mi/gw hgy

09.30 120183 0774

-.-

sb0029 4 150 mtib1032

befejezték az idényt a mátravidéki cukorgyárak

1983. január 12. - a mátravidéki cukorgyárak két üzemében szerdán befejezték a cukorgyártást. selypen és hatvanban - 125 napos folyamatos munkával - 750 ezer tonna cukorrépaát dolgoztak fel, ezzel a két gyár történetének egyik legnagyobb teljesítményét nyújtották.

az időjárás mindvégig kedvezett a cukorrépa betakarításnak, szállításnak, így a feldolgozás is zavartalan volt. a két gyárban naponta mintegy hatezer tonna répaából készítettek cukrot, összesen 81 ezer tonnát. /mti/

kov/lné/ká/gw hgy

12.29 120183 0568

-.-

sb0030 4 150 mtib1033

az előszobafalaktól a tölgyfahordóig - faáruüzlet miskolcon

1983. január 12. - szerdán miskolcon megnyílt a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság faáruboltja. a város kereskedelmi központjának számító buza téren működő üzlet több mint kétszáz különböző árucikket kínál, valamennyit az erdőgazdaság különböző üremeiben készítenek. a sárospataki faipari üzem^{éből} kerülnek ki többek között a tölgyfából készült sarokgarnitúrák és az előszobafalak. ugyancsak ott gyárják a háztartási fatömegcikkeket, a nyújtódeszkát, a husverő kalapácsot. a lilafüredi erdészeti vállalat szállítja a több mint harmincféle szerszámnyelet, a fatányérokot, a putnoki erdészeti vállalat a különböző keményfa kereti butorokat. a tolcsvai erdészeti vállalat abaujszántói részlege 50-150 literes tölgyfahordókat küld az új üzletbe. a miskolci fűrészüzem „farmer” típusu összerakható faházakat gyárt, a megrendelő kívánsága szerint. a családi ház építését segítik elő a tölgyfa parketta, valamint a falak borítására szolgáló lambéria árusításával is. /mti/

kör/tóthné/ká/mz olt

13.02 120183 1039

-.-

sb0031 4 130 mtib1034

elhunyt magyar jános

1983. január 12. - magyar jános, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 46 éven át vett részt a munkásmozgalomban, 1942 óta volt a párt tagja, 65 éves korában elhunyt. temetése január 18-án délelőtt fél 12-kor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp xii. kerületi bizottsága

/mti/

tr/mz olt

13.05 120183 0382

-.-

as

sb0032 4 160 mtib1035

kortárs szovjet dráma a madách kamarában

1983. január 12. - alekszandr vologyin: öt este című kétrészes színművének próbái a finiséhez érkeztek a madách kamarában. szerdán először tartották kosztümös próbát: a szereplők jelmezekben és maszkirozva léptek a színpadra, ahol már a darab eredeti díszletei álltak. az összpróbán immár nem jelenetenként, többször ismételve egy-egy képet vették át a művet, hanem elejétől végéig, megállás nélkül. az előadás rendezője korcsmáros györgy, akinek ez az első munkája a madách színházban. a főszerepeket nagy anna, gáti oszkar, menszator magdolna, tóth enikő, szerednyey béla és koltai jános kelti életre, aki egyúttal a díszlettervező is. a jelmezeket borsi zsuzsa tervezte.

a kortárs szovjet drámairodalom alkotását 1978-ban mutatták be leningrádban. a szerző e darabjában is a társadalmi érvényesülés kérdéseivel foglalkozik: az elmúlt évtizedek morális konfliktusait tárja a nézők elé. a történet 1958-ban játszódik leningrádban. egy nagy lakásban társbérletként él tamara és unokaöccse, szláva. a késő esti órákban egy férfi kopogtat be hozzájuk: iljin, aki 18 évvel korábban, a háború előtt ugyanebben a lakásban lakott tamaráéknál, albérletben. a két fiatal szerette egymást, ám kitört a háború és az élet szétszórta őket. tamara magányosan él, a mindennapi élet gondjai megkeményítették, s most bizalmatlanul fogadja a régi emlékeit kereső iljint. a darab annak az öt estenek a története, amelyen iljin leningrádi tartózkodása alatt találkozik tamarával. kettőjük újraismerkedésével az író arra keres feleletet, hogy a lelki bezártság, amelyben mindketten élnek, feloldható-e. áthidalható-e az a fizikai és időbeli távolság, amely hosszú éveken át elválasztotta őket egymástól. újra lehet-e kezdeni az életet akkor, amikor az ifjúság már elszállt, és többnek bizonyul-e az összetartozás ereje a bizalmatlanságnál, a kishitűségnél, a jövőtől való félelemnél.

az öt este nyilvános főpróbáit január 18-án, 19-én és 20-án tartják, a bemutatóra pedig 21-én kerül sor. /mti/

dal/zsu/mz olt

13.07 120183 2062

--

sb0033 4 150 mtib1036

kotrók tisztítják a medret a kiskörei tározónál

1983. január 12. - az enyhe, szinte tavaszias időjárást kihasználva az új év első munkanapjától kezdve folyamatosan dolgoznak a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság brigádjai. a kiskörei vizlépcső 127 négyzetkilométeres víztározójában, csökkentett duzzasztási szint mellett, mocsárkotrókkal tisztítják a medret, eltávolítják a felhalmozódott hordalékot, iszapot, felfrissítik a vízkészletet, jobb életfeltételeket teremtenek a mesterséges tó állat- és növényvilágának.

a jégmentes tiszán egyébként a mahart és a vízügyi igazgatóság vontatói, uszályai kedvező vízállás mellett közlekedhetnek, tokaj térségéből folyamatosan hordják a követ a partbiztosításhoz. amire eddig alig volt példa, január első tíz napjában ezer tonna terméskövet usztattak le és építettek be a tiszta martfői és tiszavárkonyi szakaszán a part erősítésére, a mederoldal stabilizálására. a tervezett ütemben épül a szolnoki papírgyári nagyberuházáshoz kapcsolódó szennyvíztisztítómu, továbbá a mirhói, a telekhalmi és az érfüi szivattyutelep. a telekhalmi és az érfüi vízügyi létesítmény együttesen másodpercenként hét köbméter teljesítményű lesz, s a téli időnyeréssel várhatóan még ebben az évben elkészül. a másodpercenként nyolc köbméter kapacitású mirhói szivattyutelepet 1984. közepén helyezik üzembe. /mti/

end/kné/ká/gw hgy

13.18 120183 1374

--

sb0034 4 180 mtib1037

időjárásjelentés

1983. január 12. - a meteorológiai intézet jelenti:
lassu felhősödés

délnyugat, nyugat- és közép-európa időjárását egyelőre leszálló légmozgások határozzák meg. ennek megfelelően a felsorolt területeken csendes, párás, többfelé tartósan ködös, január közepéhez képest továbbra is enyhe az idő. a változékony, csapadékos, szeles időt kiváltó időjárási frontok pályája szerdán még a brit-szigeteken át skandinávia és északkelet-európa felé vezetett. várható, hogy ez a pálya mindinkább délre kerül, ezáltal nyugat, majd közép-európa időjárása is átalakul. csütörtök estig

bel

- 24 -

1983.01.12.

ebből az átalakulásból a kárpát-medencén belül még szinte semmi nem lesz érzékelhető.

kedden magyarországon általában közepesen felhős volt az ég, északkeleten és dél-magyarországon helyenként egész nap borult idő volt. szerdára virradóra a felső-tisza vidékén néhány helyen volt eső, mennyisége sehol sem haladta meg a 3 mm-t. kedden a legmagasabb nappali hőmérséklet a miskolc-debreceen vonaltól északkeletre csak -1, 4, másutt 5, 12 fok között alakult. szerda hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 5, -4 fokig csökkent a hőmérséklet. délelőtti elsősorban az ország keleti felében több helyen ködös, általában azonban derült idő volt. a hőmérséklet 11 órakor a ködös helyeken csak 1, 3, másol 4, 10 fok között alakult.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 8,7 fok volt, a százéves átlagnál 10,0 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1037 mb, gyengén emelkedik.

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

az északi, északkeleti országrészben általában ködös marad az idő. másol inkább csak éjszaka és reggel lehet köd. az ország nagy részén eleinte derült lesz az ég, később azonban időnként már megnövekszik a felhőzet. számottevő csapadék nem várható, csupán ködszítálás fordulhat elő. a szél csupán csütörtökön napközben élénkül meg. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, -5, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön a ködös helyeken 0, 5, másol 6 és 11 fok között alakul.

várható időjárás budapesten csütörtök reggelig:

változóan felhős, a város egyes részein ködös idő várható. csapadék nem valószínű. a szél mérsékelt marad. a hőmérséklet 21 órakor 3, csütörtökön hajnalban 0 fok körül alakul.

a duna vízállása budapestnél 386 cm, a víz hőmérséklete 4.6 fok.

/mti/ mz olt
13.34 120183 2565

.-.

bel

- 25 -

1983.01.12.

sb0035 4 160 mtib2027

milan mravec kiállítása

1983. január 12. - szerdán a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban megnyílt milan mravec szlovákiai festőművész kiállítása.

festmények, grafikák mutatják be a kortárs szlovák festészet egyik jelentős alkotóját. a művek csak kis töredékét adják a művész munkásságának, amelyben meghatározó szerepe van gyermekkori élményeinek, szülőfaluja világának. milan mravec képei egy olyan alkotó világképét mutatják, aki tudja, hogy a művészet egyik alapvető küldetése az emberhez szólni: osztani vele örömet és gondot. a művek tünődő, gyakran tépelődő hangvétele az elgondolkodtatás szándékából ered, s gyakran a természet körforgásával összekapcsolódó ünnepekről, háborús szenvedésről, a mai kor veszélyeiről szól.

milan mravec kiállítása a csehszlovák kulturális és tájékoztató központ bemutatótermében /budapest, vi. népköztársaság útja 21./ tekinthető meg. /mti/

di/sa/gw olt

14.00 120183 0936

.-.

sb0036 4 150 mtib1038

kitüntetések

1983. január 12. - az elnöki tanács kiemelkedően eredményes munkásságuk elismeréséül, nyugállományba vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta kis kovács jánosnak, az országos földtani kutató- és furó vállalat főosztályvezetőjének, molnár lajosnak, az ikerus karosszéria- és járműgyár gyáregységvezetőjének, sereg jánosnak, a szellőző művek termelési és programiroda vezetőjének, ruska ferencnek, a tatabányai szénbányák vezérigazgató-helyettesének és özv. török tibornának, a magyar gördülőcsapágy művek közszerűs szakmunkásának. a kitüntetéseket szerdán kapolyi lászló ipari államtitkár és gábor andrás miniszterhelyettes adta át. /mti/

sa/os/bam/mz olt

14.22 120183 0712

a

.-.

sb0037 4 150 mtib1039

huszév alatt megháromszorozódott a buza termésátlaga komárom megyében

1983. január 12. - komárom megye termőterületének nagyságát és adottságait meghaladó arányban vesz részt az országos gabonaprogramban. bár termőföldjeinek ökológiai viszonyai az országos átlagnál kedvezőtlenebbek, a buza termésátlaga huszév alatt csaknem megháromszorozódott, a kukoricáé pedig 140 százalékkal emelkedett. így a tavalyi termésből a megyei igények kielégítése mellett 180.000 tonna gabonát adtak a nagyüzemek a központi árualapba. mint a megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdán tatabányán tartott ülésén elmondták, ezekben az eredményekben döntő szerepük van a termelési rendszereknek, amelyekhez ma már a megye gabonatermő területének 72 százaléka tartozik. közülük is kiemelten értékelte a testület a bábolnai ikr közös vállalat munkáját. megelégedéssel nyugtázta a testület azt is, hogy az üzemeknek rendelkezésükre állnak az adottságaikhoz alkalmazkodó fajták, s a hozamok növeléséhez szükséges műszaki eszközök is, de - ez utóbbiak vonatkozásában - a vb indokolatlanul nagynak ítélte az egyes gazdaságok közötti különbségeket.

a gabonaprogram teljesítésének részeként vizsgálta a végrehajtó bizottság a termőföld hasznosítását. elismeréssel szóltak arról, hogy a meliorációs programot már 80 százaléban megvalósították a megyében. ugyanakkor - az erős iparosodás következtében - az utóbbi huszévben négy átlagos nagyságu termelészövetkezet határának megfelelő terület - csaknem 10.000 hektár - esett ki a termelésből. tavaly sikerült e folyamatot megállítani: 1982-ben már ugyyszólván nem csökkent a szántóterület, és a korábban, főként a bányászat miatt kivont földek egy részét is újból művelik. nagyon fontos feladatnak jelölte meg a végrehajtó bizottság az új parlagföldek keletkezésének és az indokolatlan kisajátításoknak a megakadályozását, a termelési költségek csökkentését, valamint azt, hogy minden üzemből különös gondot fordítsanak a talajerő-visszapótlásra. /mti/

ber/wné/kz/gw olt

14.24 120183 2020

.-.

sb0038 4 150 mtib1040

jogi viták a számítástechnikában

1983. január 12. - hazánkban mintegy 3.000 vállalat, intézmény vesz igénybe számítástechnikai szolgáltatásokat, a számítógépek száma az elmúlt évtizedben csaknem nyolcszorosára növekedett. a fejlődés természetes követelménye a kielégítő jogi szabályozás, hogy tisztázni lehessen az alkalmazás közben jelentkező gazdasági, munkaügyi és egyéb vitákat - a többi között ez hangzott el a szervezési és vezetési tudományos társaság előadásán, amelyet kedden budapesten a metro klubban tartottak. mint elmondták: napjainkban a számítástechnika alkalmazása egyre inkább társadalmi méretekben is érezteti hatását, elég csak az otp-elszámolásokra, a gáz-, villany, és más számlákra, a személyi számokra gondolni. a legfőbb felhasználók és a szolgáltatók között a 70-es évek végéig a megfelelő jogi szabályozás hiányában sok volt a rendezetlen vita. a megrendelők legtöbb esetben a számítástechnika alkalmazásával párhuzamosan a hagyományos módszerekhez szükséges apparátust is foglalkoztatták, a számítóközpontok pedig monopol-helyzetük révén diktálták a feltételeket, programjaikat gond nélkül értékesíthették. 1977-ben jelent meg az első árképzési rendelet, a polgári törvénykönyv is foglalkozik a számítástechnikával, és 1981. óta van számítástechnikai titok-, vagyoni- és tűzvédelemről szóló rendelet is.

a jogi szabályozás keretei fő vonalakban már adóttak, csak ezek mindennapi alkalmazásával vannak gondok. a vállalatok vitáik során nem mindig veszik igénybe az igazságügyi számítástechnikai szakértők szolgáltatásait, helyenként nem is tudnak e szakterület létezéséről. várhatóan a versenyfeltételek szigorubbá válását okozza az tény, hogy ma már a számítástechnika alkalmazása az egyes intézményeknél nem kedvtelés, vagy divat, hanem gazdasági kényszer. felmérések szerint azonban a jelenlegi kapacitás kisebb, mint az elképzelhető igény. a jövőben sok per forrása lehet, hogy a programokat önálló jogi védelemre jogosult terméknek tekintik, hasonlóan más szellemi produktumokhoz. gyakran merülhet fel tehát az eltulajdonítás vádja. új helyzetet teremtett a számítástechnikai kisvállalkozások megalakulása, mivel ezek általában nem saját gépeiket használják, s ezért nézeteltérések lehetnek a gépidő-használatot és a titokvédelemet illetően is.

az elmúlt évben a fővárosban hat igazságügyi számítástechnikai szakértő alig néhány perben vett részt. a hazai számítástechnika jelenlegi színvonalán még alacsonynak tetsző szám minden bizonnyal növekedni fog. a vállalatoknak tehát meg kell ismerniük a számítástechnika jogi szabályait, lehetőségeiket, korlátaikat, mert csak így védhetik meg érdekeiket. /mti/ ni/zsu/bam/mz olt

14.29 120183 2679

.-.

sb0039 4 160 mtib1042

nyiregyházi kórus venezuelában

1983. január 12. - venezuelai vendégszereplésre utazott szerdán a nyiregyházi 4-es számú ének-zene tagozatos általános iskola kórusa. az énekkar a latin-amerikai szabadsághős, simon bolivar születésének 200. évfordulóján rendezendő nagyszabású ünnepségen vesz részt. a világ más országaiból további ötven gyermekkorúst hívtak meg az eseménysorozatra. a nyiregyházi énekkar a tizennyolc napos ut során caracasban és maracaibóban vendégszerepel, nyolcszor lépnek fel, s minden alkalommal egyórás koncertet adnak. műsorukban magyar népdalok mellett helyet kaptak a vendéglátók dalai is. /mti/

ésik/umné/kö st olt

15.05 120183 0660

-.-

sb0040 4 150 mtib1043

bővülő együttműködés a szocialista országok vállalataival
/1. rész/

1983. január 12. - jelenleg több mint 90 sokoldalú és 150 kétoldalú gyártásszakosítási és kooperációs szerződés keretében működnek együtt Magyarország és a kgst többi államainak vállalatai. hazánk kgst-államokkal lebonyolított exportjában mintegy 35-40 százalékkal részesednek a kooperációban gyártott termékek. az importált cikkeknel ez az arány kisebb, de ott is eléri a 20 százalékot. a legtöbb kooperációt a gépipar területén alakították ki. a kooperációban gyártott termékekből Magyarország kgst-államokba irányuló exportjának 80 százaléka szakosított gépipari termék, és magas az arány a kooperációs importban is, ahol eléri a 60 százalékot. a kooperációs és szakosítási megállapodások hosszabb távon is hozzájárulnak a stabil együttműködéshez.

a magyar hajó- és darugár két- és sokoldalú egyezmények alapján uszódarukat, folyami toló-vontatóhajókat, tutajvontatókat, önjáró tengeri uszódarukat és kikötői portáldarukat gyárt kgst-beli partnereinek. az elmúlt öt évben 134 ilyen hajóipari berendezést, főleg tengerjáró hajókat szállítottak a szocialista megrendelőknek. az idén a tervek szerint elsősorban a szovjet igényekhez igazodva több új típusú berendezést is vízre bocsátanak. köztük a 2400 lóerős tolóhajót, a 16 tonnás uszódarut és az 5 tonnás portáldarut. a vállalat tervezői jelenleg a 16 tonnás változat kialakításán dolgoznak. az exporttermékek 80 százalékát a szovjetunió vásárolja

Ez utóbbinál

4

meg. a termelési együttműködés részeként a szovjet partner főmotorokat, segédagregátókat, szivattyúkat és hajórádiókat, valamint navigációs műszereket szállít a Magyarországon készülő hajókhoz, darukhoz.

szovjet gyárral kiépített kooperációs kapcsolat eredménye az a 3 fokozatu, 80 kilopond teljesítményű hidromechanikus sebességváltó, amelynek 28 féle alkatrészét - fogaskerekeket, tengelyeket - a csepel autógyár szigetalmi és egri üzemeiben készítik, a váltóházat, hidraulikus és vezérlő egységeket pedig a lvovi autóbuszgyárban. az együttműködés keretében az idén 2.600 sebességváltót építenek, ezekből nyolcszázat visszaküld a szovjet üzem, hogy a szovjetunióba szállítandó egyes ikarus-autóbuszokba beépíthessék. a szakosodás, munkamegosztás révén a csepel autógyár a szerényebb mértékű fejlesztési lehetőségek mellett is számottevően korszerűsítette a sebességváltó-gyártást, amire bizonyosság, hogy az idén két alaptípus több mint 20 féle változatát kínálják a vásárlóknak. /folyt.köv./ mz

15.22 120183 2497

-.-

sb0041 4 150 mtib1044

bővülő együttműködés a ... /2.rész/

megbízásainak maradéktalanul eleget téve sikeresen zárta az 1982-es esztendőt az interlighter hajózási vállalat, melyet Bulgária, csehszlovákia, Magyarország és a szovjetunió alakított 1978 májusában. az interlighter Európában egyedülálló bárkaszállító rendszerével a dunai államok kikötőiből vállalt fuvarozásokat nyugat-india térségébe, valamint a délkelet-ázsiai országokba, Malaysiába, Vietnámba és Kambodzsába. egyre több ország és vállalat ismeri fel ennek a hajózási rendszernek az előnyét. így dinamikusan növekszik a forgalom: eddig összesen 1.5 millió tonna árut fuvaroztak el a kgst közös vállalatainak hajói. a vállalat szakemberei tervezik, hogy a növekvő igényeknek eleget téve új kikötőket is bekapcsolnak a forgalomba, és növelik szállítóeszközök számát.

a fűzfői nitrokémia - amely több magyar vegyipari vállalattal részt vesz a magyar-szovjet agrokémiai egyezményben - 1983-ban már 5 ezer tonnányi niticid nevű gyomirtószert szállít a szovjetunióba. az együttműködés keretében az elmúlt évek során gyorsan növelték a szállítások mennyiségét, és 1982-ben a gyomirtószerek-export már elérte a 4500 tonnát. időközben szükségessé vált a gyártóbázis bővítése. a hatóanyagot termelő üzem kapacitását megduplázták, és a

4

növényvédőszer-formázó és késztermékké alakító üzem teljesítményét is ezer tonnával növelték. folyamatosan, kisebb technológiai módosításokkal javították a termelés gazdaságosságát is. a nitrokémia felsősorban kukoricaföldeken, az ugynevezett egyszikű gyomok irtására használják fel. a szovjet tapasztalatok szerint azonban a szer jól bevált a fokhagyma gyomirtásánál is. a magyar-szovjet agrokémiai egyezmény keretében a nagy szellemi ráfordítást tartalmazó gyomirtószerekért cserébe jelentős mennyiségű olyan vegyipari termék érkezik, amelynek előállítására energiaigényes. többek között nitrogén műtrágyát, különböző műanyagféleségeket szállítanak a szovjet partnerek.

Termékét

/folyt. köv./ pf/mi/ig

15.28 120183 1977

--

sb0042 4 150 mtib1045

bővülő együttműködés a ... /3.rész/

a szocialista országok vállalatközi együttműködésében ma még ujnak számító, de tagadhatatlanul perspektivikus terület a harmadik piaci vállalkozások megszervezése. az élexport fővállalkozó vállalat, mely a közelmúltban egy szállodát épített ungváron és jelenleg egy 8 emeletes paneles épületen dolgoznak szakemberei, az együttműködést továbbfejlesztve a szovjet technosztrojexport külkereskedelmi egyesüléssel keretszerződést kötött harmadik piaci beruházások kivitelezésére. a megállapodás szerint a fejlődő országok ipari és kommunális létesítményeinek építésében működnek együtt. már hozzáláttak a közös vállalkozás előkészítéséhez, a tervek szerint az élexport vasúti vasbetonalj-gyári berendezések szállításával vesz részt a szovjet partner külföldi vasutépítési beruházásában. a szocialista országok közül ugyanis Magyarország szakosodott a korszerű vasbetonalj-gyári gépek, gyártósorok előállítására.

az élexport képviselői a kiterjedt üzleti kapcsolatokkal rendelkező csehszlovák sztrojexport vállalattal is tárgyalnak hasonló harmadik piaci együttműködésről. a sok tekintetben hasonló külföldi létesítményeket építő magyar és csehszlovák vállalat lehetőségei jók a harmadik piaci közös fellépésre. /mti/

pf/mi/sl/bam/bév/sz/os/bi/sb/bam/mz/ig olt

15.30 120183 1317

--

sb0043 4 130 mtib1046

végső bucsu bugár jánosnétól /1. rész/

1983. január 12. - mély részvétellel vettek végső bucsut bugár jánosnétól, a magyar munkásmozgalom régi harcosától, az mszmp központi bizottsága volt tagjától, a szot tagjától, a hazafias népfront országos tanácsának alelnökétől szerdán a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában. a ravatalnál megrendülten rótták le kegyeletüket volt harcostársai, munkatársai, barátai, ismerősei, mindazok, akik tisztelték, szerették.

a gyászszertartáson pozsgay imre, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, az mszmp központi bizottsága, a szakszervezetek országos tanácsa és a hazafias népfront országos tanácsa nevében bucsuzott a magyar munkásmozgalom, a magyar és a nemzetközi békemozgalom kiemelkedő harcosától. beszédében az elhunyt munkásságát, emberi értékeit méltatva elmondta: bugár jánosné bárhol dolgozott, mindenütt történt valami, ami előrevitte az ügyet, ami nélküle, meggyőző érvelése, megértő mosolya nélkül nem történt, vagy nem úgy történt volna. a magyar békemozgalomban, majd a béke-világtanácsban, a népfrontban, s egy ciklusban az országgyűlés külügyi bizottságának titkáráként sokat tett a békéért, a népek közötti egyetértésért, barátságért is. tevékenységét külföldön is nagyra értékelték. erről bolgár, csehszlovák, finn, koreai és szovjet kitüntetések tanuskodnak.

a szakszervezetekben a munkás művelődésért, a népfrontban a munkások aktívabb és tömegesebb jelenlétéért, a nőmozgalomban a nők egyenjogúságáért munkálkodott - mondotta - a társadalmat olyan egységes egésznek tekintette, amelyben a nőknek, a férfiaknak, az öregeknek, a fiataloknak közös érdeke, hogy javuljon, szépüljön a haza minden polgárának élete.

sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke, - aki a család, a rokonok, a volt munkatársak, barátok, jóismerősök nevében bucsuzott - emlékeztetett bugár jánosné töretlen elvhűségére, a szocializmus győzelmébe vetett tántoríthatatlan hitére, nyílt, őszinte, emberi magatartására. - személyét tisztelet és megbecsülés övezte mindazok részéről, akik ismerték, akikkel együtt dolgozott, munka közben találkozott, akiknek alkalmuk volt megismerni tisztán, szép gondolatait, emberszeretetét. - hangsúlyozta. a továbbiakban arról szólt, hogy bugár jánosné életútja szorosan kapcsolódott a magyar munkásmozgalom legujabbkori történetéhez. /folyt.köv./ kö

16.09 120183 2370

M

--

sb0044 4 130 mtib1047

végső bucsu bugár jánosnétól /2. rész/

a felszabadulás után azonnal kommunista pártmunkásként dolgozott, nemzetközi munkája során számos fórumon adott hangot népünk szilárd békeakaratainak. meggyőző szavaival sok barátot szerzett hazánknak.

bugár jánosnét a gyászolók sokasága kísérte utolsó útjára: koporsóját az internacionálé hangjainál helyezték örök nyugalom helyére.
/mti/

me/tr/kö olt

16.13 120183 0411

-.-

sb0045 4 130 mtib1048

székfoglaló előadás

1983. január 12. - hajnal andrás, akit a magyar tudományos akadémia 1982. évi közgyűlésén rendes tagjává választott, gráftopológiák címmel székfoglaló előadást tartott szerdán az akadémia székházában. /mti/

er ie

16.37 120183 0251

-.-

sb0046 3 150 mtib1049

előtérben a kulturáltabb kiszolgálás - máv-sajtótájékoztató /1. rész/

1983. január 12. - szücs zoltán, a máv vezérigazgatója szerdán sajtótájékoztatót tartott. elmondta: tavaly a vasút teljesítményei mind az áru-, mind a személyszállításban számottevően csökkentek, ennek következtében mintegy kétmilliárd forinttal mérséklődtek a bevételek. az utóbbi két évben a megváltozott gazdasági körülmények hatására alapvetően módosult a vasút helyzete. a régebbi kapacitáshiányos világban még a vasut diktálta a feltételeket, mára azonban fordult a kocka, s a máv kezd igazi szolgáltató vállalattá válni, melynek fő feladata a fogyasztók igényeinek kielégítése, a szolgáltatások színvonalának emelése. az 1983-as terveket is ennek az alapelvnek a jegyében készítették: az idei fő cél - a szállítási feladatok ellátása mellett - a menetrendszerűség javítása, az udvariasabb kiszolgálás.

ebben az évben 235 millió utasra számítanak, ez csaknem 10 százalékkal kevesebb a tavalyinál. a máv meglévő eszközeivel, illetve a lehetőségek adta minimális beruházásokkal igyekszik számottevően javítani az utazási körülményeket. a pontosság mellett a jobb csatlakozások kialakítása, a menetrendek és az utazási igények kedvezőbb összehangolása, a nagyobb tisztaság és kényelem megteremtése szerepel a célkitűzések között. a csökkenő utasforgalom nem jelenti azt, hogy kevesebb lesz a vonat: az utazási választék változatlan marad, legfeljebb egy-egy szerelvény kevesebb kocsival közlekedik majd.

a máv az idén előreláthatólag 124 millió tonna árut szállít, 0,8 százalékkal kevesebbet, mint az előző évben. az igények csökkenésének legfőbb oka a beruházások mérséklődése. az esetenkénti fuvarozási csúcsok tompítása, illetve a szállítások egyenletessé tétele érdekében ebben az évben is szorgalmazzák az előszállításokat, bővítik az előszállítási kedvezménybe bevont áruk körét.

a vasut elhasználódott állóeszközeinek pótlására, valamint új beruházásaira valamivel több mint hatmilliárd forint jut ebben az évben - a korábbiaknál kisebb összeg. ebből csaknem négymilliárd forintot a vasúthálózat fejlesztésére fordítanak, ezen belül másfélmilliárdot a pályák korszerűsítésére. az energiatakarékossági program keretében a beruházások csökkenése ellenére jó ütemben folytatják a villamosítást. /folyt. köv./ er

16.52 120183 2321

-.-

sb0047 3 150 mtib1050

előtérben a kulturáltabb kiszolgálás ... /2. rész/

erre a célra 341 millió forintot költenek, melyből befejezik a budapest-pusztaszabolcs-dunaujváros, valamint a miskolc-kazincbarcika vonalak villamosítását, és megkezdik pusztaszabolcstól a pécsi fővonal villamosítását, valamint aszód és vác között a budapesti elkerülő tranzitvasútvonal villamosításának előkészítését. az állomások fejlesztésére körülbelül 1,3 milliárd forintot számnak, melyből folytatódik kelenföld állomás rekonstrukciója, s megkezdődik a ferencvárosi rendező-pályaudvar átépítése is. a közlekedés biztonságát szolgáló berendezések fejlesztésére mintegy 450 millió forintot terveznek, ebből 85 kilométeren biztosító berendezést, nyolc állomáson pedig korszerű irányító berendezést létesítenek. járműbeszerzésre csaknem 900 millió forint áll rendelkezésre, ebből 10 dizelmotort, 30 motorszervizet és 10 villamosmotort szereznek be. /mti/

bi/kö/sl/bam/er ie

16.53 120183 0953

--

sb0048 4 150 mtib1052

földmozgás berettyóujfaluban - nem voltak károk

1983. január 12. - szerdán hajnali fél ötkor kisebb földmozgást észleltek a bihari táj központjában, berettyóujfalun. akik korán reggel már ébren voltak, arra lettek figyelmesek, hogy a csillárok kilengenek, megzörrennek az üvegajtók, összezsörrennek az egymás mellett lévő poharak. a földmozgás csak igen rövid ideig tartott, és károkat nem jeleztek. az ezen a vidéken teljesen szokatlan jelenséget csak berettyóujfaluban észlelték, a környékbeli településeken nem tapasztaltak hasonló mozgást. az mta földrengésvizsgáló obszervatóriumai a richter-skálán 2,5-3 erősségű földmozgást regisztráltak. /mti/

szü/éva/st/er ie

16.56 120183 0687

--

sb0049 4 150 mtib1056

megkezdődtek a gabonakonzultációk az ikr-nél

1983. január 12. - a múlt évi tapasztalatokat és az idei feladatokat megvitató konzultációsorozat első fórumát szerdán tartották meg a bábolnai ikr közös vállalatnál 240 taggazdaság vezető szakembereinek részvételével. ezeken a konzultációkon részletesen elemzik az egyes növények termelésének helyzetét, megvitatják, hogy a tavalyi műszaki fejlesztési eredmények közül az idén melyeket alkalmaznak szélesebb körben, ismertetik a közös vállalat új szolgáltatásait. a megbeszélések középpontjában a gabonatermelés áll, hiszen a taggazdaságok a rendszerterület több mint félmillió hektárjának 82 százalékán kukoricát és kalászosokat termelnek. a jó tapasztalatok elterjesztését nagy mértékben segíti a technológia minden elemére kiterjedő számítógépes értékelés. minthogy a talajtipusok terméshozó képessége között nagy a különbség, a rendszer olyan többéves vetésforgókat ajánl a gazdaságoknak, amelyek a helyi lehetőségeknek megfelelően, a legkedvezőbb elővetemény alkalmazásával csökkentik az esetleg gyengébb minőségű talajból adódó hátrányokat. hangsúlyozták a konzultációkon, hogy a növény számára nélkülözhetetlen feltételekkel - így például a rendszer által laboratóriumi vizsgálatok alapján előírt műtrágya-adagolással vagy növényvédőszerrel - nem szabad takarékoskodni. ugyanakkor nagy figyelmet fordítanak az energia- és költségtakarékosabb termelés más lehetőségeire. a gabonaféléknél például nagyon jelentős költségtényező a talajművelés, ezért a művelő eszközök és a művelés módját nagy körültekintéssel kell megválasztani. a számítógépes értékelés például egyértelműen bizonyítja, hogy a többéves rendszerben megvalósítható mélyművelés és szántás nélküli művelés segítségével 30 százalékkal csökkenthetik a felhasznált energiát. egy másik példa a takarékosagra az ikr új technológiája, a szem-csutka keverék, amely a szemes betakarítás után a legelterjedtebb kukoricabetakarítási eljárás a rendszerben. tavaly már több mint 100.000 tonna, ugynevezett szcsk-t készítettek a taggazdaságok, s így módon a szárítás teljes mellőzésével mintegy 40-50 millió forint értékű tüzelőolajat takarítottak meg. emellett a termés minőségének jobb megőrzése, a csutka hasznosítása révén hektáronként 5-7 százalékkal több tápanyagot nyertek.

a vezető szakemberek után az ikr mindezeket a kérdéseket külön megvitatja a termelést közvetlenül irányító szántóföldi művezetőkkel is. /mti/

ber/wné/kö st ie

17.51 120183 2466

--

sb0050 4 180 mtib1057

időjárásjelentés

1983. január 12. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán este: folytatódik az enyhe idő

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

északkeleten még tartósan ködös marad az idő, ezért ott még délután is csak 0 és plusz 5 fok között várható a hőmérséklet. az ország más vidékein lassanként megszűnik az erős párásság, megélénkül a déli, délnyugati szél, és változóan felhős lesz az ég. a hőmérséklet csúcserőke ezeken a vidékeken eléri a 6, 11 fokot.
/mti/

ig ie

17.57 120183 0581

--

sb0051 4 160 mtib1058 /felhasználható: 19.30 órától!/

jurij szimonov befejezte vendégfellépés-sorozatát

1983. január 12. - szerdán az erkel színházban befejezte vendégfellépés-sorozatát jurij szimonov, a moszkvai nagy színház főzeneigazgatója: richard wagner lohengrinjét dirigálta. az előadást békés andrás rendezte, a főszerepeket molnár andrás, faragó andrás, rohonyi anikó, berczelly istván, ercse margit és kovács pál énekelte.

a magyar közönség körében is jól ismert karmester az elmúlt napokban összesen négyszer lépett fel budapestben: január 3-án a carment, 5-én a walkürt, 8-án és 12-én pedig a lohengrint vezényelte. az erkel színházban ebben a szezonban ez már a második alkalom, amikor neves külföldi karmester egymás után több este is a zenekar élére áll: az évad giuseppe patané bravuros sorozatával kezdődött szeptemberben, amikor hét estén vezényelte puccini, verdi, wagner, bizet, leoncavallo és mascagni operáit. /mti/

dal/zsu/ig ie

18.00 120183 0919

--

sb0052 1 130 mtib1059

befejeződött az országos agitációs, propaganda és művelődéspolitikai tanácskozás /1. rész/

1983. január 12. - szerdán budapestben, a xiii. kerületi pártbizottság székházában befejeződött a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága rendezte kétnapos országos agitációs, propaganda és művelődéspolitikai tanácskozás. az értekezlet elnökségében többek között helyet foglalt sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, szentágothai jános, a magyar tudományos akadémia elnöke és köpeczi béla művelődési miniszter. a résztvevők - társadalmi-politikai életünk személyiségei, az ideológiai, a kulturális, a tudományos élet képviselői, írók, újságírók, művészek, a művelődési intézmények vezető munkatársai - megvitatták aczél györgynek, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának a párt eszméi, ideológiai tevékenysége néhány időszerű kérdéséről - a tanácskozás első napján elhangzott - előadását.

a szerdai vitában szót kapott: boldizsár iván író, az országos béketanács elnökhelyettese, király andrásné, az mszmp budapesti bizottságának titkára, bognár józsef akadémikus, az mta világgazdasági kutató intézetének igazgatója, kulín ferenc, a mozgó világ főszerkesztője, juhász gyula történész, egyetemi tanár, hubay miklós író, a magyar írók szövetségének elnöke, fekete gyula író, a magyar írók szövetségének alelnöke, óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, kozma ferenc, a minisztertanács nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának főosztályvezetője, szinetár miklós, a magyar televízió elnökhelyettese és huszár tibor akadémikus, az ötvös loránd tudományegyetem tanszékvezető tanára.

a vitában felszólaló óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára leszögezte: a közvéleményt foglalkoztató kérdések sorában első helyen áll a béke védelme. ez minden belső problémánk megoldásának alapvető feltétele. hazánk - bár kis ország - sokat tehet ennek érdekében. külföldön becsülik, tisztelik országunkat, az elmúlt negyedszázadban elért eredményeinket, nyílt, kiszámítható politikánkat, s nem utolsósorban belső stabilitásunkat, amely e politikának hitelt ad. népünk leginkább a szocializmus sikeres építésével, a nemzeti egység erősítésével járulhat hozzá a béke megvédéséhez - hangsúlyozta.

/folyt. köv./ kö

18.24 120183 2399

--

sb0053 1 130 mtib1060

befejeződött az országos agitációs ... /2. rész/

a jelenlegi gazdasági helyzetünkkel kapcsolatos tudatformáló, agitációs munka feladatairól szólva elmondotta, hogy gondjainkat közvéleményünk ismeri, ám a nehézségek jellege, s leküzdésük lehetséges módja még nem eléggé ismert. a tudatformálásnak, a propagandának abban kell nagyobb segítséget nyújtania, hogy a vívmányainkért, a fejlődésünk lehetőségeiért érzett aggodalom cselekvésre mozgósító erővé váljék.

a szocialista demokrácia fejlődésének nélkülözhetetlen feltétele a tájékozottság - hangsúlyozta a továbbiakban. a tájékoztatás helyzete tehát közügy, s a párt ekként is kezeli, amikor a nyílt politika, az őszinte szó, a szavak és tettek egységének gyakorlatát követi. közvéleményünk tájékoztatását azonban tovább kell javítani, elsősorban az irányítás és a tömegkommunikáció területén dolgozók együttes munkája, erőfeszítései révén. ezzel összefüggésben szolt arról a nélkülözhetetlen szerepről, amelyet a sajtó munkásai vállalnak a párt politikájának népszerűsítésében, társadalmi céljaink képviseletében. ez felelősségteljes feladat, amelynek az újságírók csak magas politikai, eszmei és szakmai színvonalon tehetnek eleget. a párt és az állam vezetői értékelik ezt a munkát, és mind jobban kívánnak élni a tömegtájékoztatás adta lehetőségekkel - mondotta többek között óvári miklós.

az eszmei-ideológiai kérdések széles körét felvető bevezető előadásnak megfelelően a vitában felszólalók nagy figyelmet fordítottak arra, hogyan tehetjük aktívabbá eszmei-ideológiai munkánkat. hangsúlyozták: további politikai sikereket csak akkor érhetünk el, ha az ideológiai szférában is következetesebben, gyorsabban elemezzük és válaszoljuk meg a nemzetközi helyzettel, a világgazdasági változásokkal, a belső fejlődéssel kapcsolatos időszerű kérdéseket.

folytonosan változó világunk új kérdéseire senki sem várhat azonnali és végleges válaszokat, kész recepteket. az új meg új kérdések megválaszolására azonban nem vagyunk mindig kellően felkészülve. ehhez - hangzott el - szükség lenne a világban várható ideológiai változások, illetve azok hazánkra gyakorolt hatásának tudatosabb és tervszerűbb elemzésére. az ideológia területén olyan új szintézisek megalkotására lenne szükség, amelyek munkánkat segítve válaszkeresésre, gondolatébresztő tapasztalatcserére ösztönöznek. sok szó esett a marxizmus hegemoniájáról, amelynek része multunk marxista történelemszemléletű vizsgálata éppúgy, mint a mult és a jelen kapcsolatának megfelelő elemzése. /folyt. köv./ er

18.24 120183 2542

M

-.-

sb0054 1 130 mtib1061

befejeződött az országos agitációs .../3.rész/

többen utaltak arra, hogy a szocialista demokrácia fejlesztése sokrétű - többek között ideológiai - feladat. ennek megoldása is hozzájárulhat ahhoz, hogy egy hitelesebb, a valóságos fejlődési folyamatokat hűen tükröző, s egyben jövőbe mutató szocializmus-kép alakuljon ki. ebbe kell beleépítenünk az elmúlt negyedszázad alatt szerzett alapvető tapasztalatainkat, vívmányainkat, s az előremutató gyakorlati törekvéseket. a vita megerősítette: szocializmus-képünknek hosszú távon érvényesülő történelmi tendenciákat kell tükröznie, folyamatosan lépést tartva a valóságos fejlődéssel.

e gondolatcsoporthoz is kapcsolható az a felszólalás, amely a tudomány népszerűsítésére hívta fel a figyelmet. különösen nagy érdeklődés nyilvánul meg történelmünk, elsősorban legújabbkori történelmünk alapos feldolgozása iránt. ennek részeként adhatunk osztályszemléletű, internacionalista, tehát hiteles választ azokra a kérdésekre is, amelyek a magyar társadalom, a nemzeti kérdéssel kapcsolatban vetődnek fel. *(ban)*

a tanácskozáson szóba kerültek művészeti, művelődéspolitikai kérdések is, legtöbbször azt vizsgálva: mit tehetnek az alkotók, a különböző művészeti, irodalmi műhelyek a társadalmunk előtt álló feladatok megoldásáért. többen szoltak az alkotóműhelyek felelősségéről, hangsúlyozva: teremtsenek olyan eszmei-politikai légkört, amelyben eredményeinket és gondjainkat egyaránt tükröző és eszméinket, értékeinket megfelelően képviselő és gazdagító alkotások születhetnek. a műhelymunkában problémák ott keletkeznek, ahol jog és felelősség esetenként különválik, ahol a döntés joga nem párosul a döntés felelősségével.

az ideológiai munka legfontosabb területei között említették a felszólalók a tömegtájékoztatást. aláhúzták rendkívüli hatását, s ezzel kapcsolatos felelősségét a közvélemény formálásában. a sajtó, a rádió és a televízió munkáját elismerő szavak mellett észrevételek hangzottak el, amelyek kifogásolták a tájékoztatás hiányosságait, esetenként lassúságát. kiemelték: a hazai tömegtájékoztatásnak is fel kell készülnie a kommunikációs technika robbanásszerű fejlődésére, de a legfontosabb, hogy a tájékoztatási intézmények jól képviseljék eszméinket, politikánkat, művészi, kulturális értékeinket. megfogalmazódott, hogy e munka menetében sokkal nagyobb energiát kell fordítani az emberek meggyőzésére, a szocialista vitakultúra erősítésére.

/folyt.köv/ -ig

18.25 120183 2446

M

-.-

sb0055 1 130 mtib1062

befejeződött az országos ... /4. rész/

gazdaságunk korszakos változásai ideológiai kérdéseket is felvetnek. az ideológiának segítenie kell a gazdaság működő- és alkalmazkodóképességét, megújulási törekvéseit. elméletileg is elő kell készíteni és támogatni kell azokat a változtatásokat, reformokat, amelyekre gazdaságunknak az új körülményekhez való alkalmazkodás érdekében szüksége van. a hitelesebb és meggyőzőbb tájékoztatás, a színvonalasabb elméleti munka, a mai nemzetközi és világgazdasági kérdésekre adott helyes válaszok hozzásegíthetnek ahhoz is, hogy lakosságunk reálisabban értékelje a szocialista világban végbemenő változásokat, felismerje, hogy azok a működési zavarok, amelyek egy-egy országban ma jelentkeznek, nem a szocialista rendszer válságából, hanem a sok szempontból megváltozott viszonyok közötti növekedés nehézségeiből fakadnak.

az emberi tényező jelentősége felbecsülhetetlen és növekszik. az ideológiai munka a maga eszközeivel segítse elő a gazdaság előtt álló feladatok - egyebek között a hatékonyság növelése, a minőség javítása - megoldását.

a tanácskozáson nagy sulyal szóltak a párton belüli eszmei-politikai munka fontosságáról. elsőrendű jelentősége van a párttagság rendszeres tájékoztatásának, a színvonalasabb agitációnak és propagandának. ebben különösen nagy az alapszervezetek szerepe, amelyeket az eddiginél jobban kell segíteni. aláhúzták a különböző szintű pártszervek növekvő felelősségét a területükön folyó ideológiai munka irányításában. /folyt. köv./ kö/er/ig

18.25 120183 1536

-.-

sb0056 1 130 mtib1065

befejeződött az országos ... /5. rész/

- mindent összevetve a tanácskozás elérte célját - kezdte vitaösszefoglalóját aczél györgy. - valamilyen formában minden hozzászóló kifejezésre juttatta: egyetért a beszámoló fő mondanivalóival. emelte az értekezlet színvonalát, hogy együtt tárgyaltuk az ideológia, a politika, a gazdaság, a társadalom, a történelem időszerű kérdéseit.

M

a központi bizottság titkára a felszólalásokhoz kapcsolódva rámutatott történelmi utunk reális megítélésének fontosságára. kiemelte, hogy napjainkban egy ellenséges imperialista világ áll szemben a mi „inkubátor nélkül”, született szocialista világunkkal. a harc ideológiai téren, a tömegtájékoztatás eszközeivel is folyik. a burzsoá propaganda gátlástalanul felhasznál minden, a szovjetunióval, a szocializmussal szembeni megnyilatkozást, bárhol is hangozzék el az.

a nemzeti, nemzetiségi kérdésekről szólva rámutatott: ezek megoldása a szocializmus viszonyai között csak a lenini nemzetiségi politika elveinek következetes érvényesítése alapján képzelhető el. ennek megfelelően pártunk egyszerre nemzeti és internacionalista politikát folytat.

aczél györgy ezután - a vitában elhangzottakra reflektálva - a szocializmus építésének néhány kérdéséről beszélt, érintve a szociálpolitikát, az oktatást, a szocialista demokrácia fejlesztését éppúgy, mint az ifjúság életét és a kultura helyzetét. felhívta a figyelmet arra, hogy gondjaink enyhítésében nagy szerepe van a művészeteknek, a tömegtájékoztatásnak, hiszen megfelelő közszellemet kell teremteniük problémáink megoldásához.

az mszmp központi bizottságának titkára hangoztatta: a marxizmus ereje fejeződik ki abban, hogy a burzsoá nézetektől eltérően igaz választ tud adni az emberiség nagy kérdéseire. a szocializmus az emberiség nagy lehetősége. fel tudjuk vállalni a kor, a nemzetközi helyzet, belső feladataink kihívását. van mit képviselnünk, embert főlemelő feladatok várnak ránk, **rajtunk**, embereken mulik, hogy otthonosabb legyen ez a szocialista haza! - zárta vitaösszefoglalóját aczél györgy. /mti/

Vtudományos,

t -ár/ag/fr/kö pr ie

19.40 120183 2106

M

-.-

sb0057 4 180 mtib2029

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. január 12.

sb0001 javult az árfegyelem /1. rész/
 sb0002 javult az árfegyelem /2. rész/
 sb0003 lakásépítés egyenletesebb /1. rész/
 sb0004 lakásépítés egyenletesebb /2. rész/
 sb0005 tisztább boltok, ... /1. rész/
 sb0006 tisztább boltok, ... /2. rész/
 sb0007 azonos mennyiségű exportáruért
 sb0008 szellemi export - tranzitárak
 sb0009 a természettudományi muzeum
 sb0010 fővárosi kisz-esek
 sb0011 a gólyavári esték
 sb0012 a mong-óliai sikerek után
 sb0013 több szén nyiregyházáról
 sb0014 lebontják a romos tanyákat
 sb0015 művészi cégére pécs
 sb0016 gyula: kupolát kap a medence
 sb0017 együttműködéssel, ...
 sb0018 vonatok a számítógépből
 sb0019 benzin helyett gázolajjal
 sb0020 nem közlekedik az ujbpesti ...
 sb0021 malomfelújítás
 sb0022 iskolai könyvtár győrtől
 sb0023 zsolnay-kut szombathelyen
 sb0024 nagyüzemi tőkegomba termesztés
 sb0025 szikvíz a sörgyárból
 sb0026 kaptárvizit
 sb0027 felújítják az uttörőtábor
 sb0028 halálos balesetek
 sb0029 befejezték a cukkorépa idényt
 sb0030 az előszobafalaktól ...
 sb0031 elhunyt magyar jános
 sb0032 kortárs szovjet dráma
 sb0033 kotrók tisztítják a medret
 sb0034 időjárásjelentés
 sb0035 kitüntetések
 sb0036 husz év alatt
 sb0037 jogi viták
 sb0038 nyiregyházi kórus venezuelában
 sb0039 bővülő együttműködés /1. rész/
 sb0040 bővülő együttműködés /2. rész/
 /folyt. köv./ er
 21.09 120183 1372

sb0058 4 180 mtib2030

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 bővülő együttműködés /3. rész/
 sb0042 végső bucsu bugár jánosnétól /1. rész/
 sb0043 végső bucsu bugár jánosnétól /2. rész/
 sb0044 székfoglaló előadás
 sb0045 előtérben a ... /1. rész/
 sb0046 előtérben a ... /2. rész/
 sb0047 földmozgás berettyóújfaluban
 sb0048 megkezdődtek a ...
 sb0049 időjárásjelentés
 sb0050 jurij szimonov vendégfellépése
 sb0051 befejeződött az országos /1. rész/
 sb0052 befejeződött az országos /2. rész/
 sb0053 befejeződött az országos /3. rész/
 sb0054 befejeződött az országos /4. rész/
 sb0055 befejeződött az országos /5. rész/
 sb0056 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0057 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: halasi györgy
 oltványi ottó
 izsák erika

- v é g e -

/mti/

er ie

21.09 120183 0963

-.-

Belföldi hírek

budapest, 1983. január 13.

bel

csütörtök

sb0001 4 150 mtib1001

gyümölcsstermesztésünk versenyképességéért /1.rész/

1983. január 13. - a gyümölcsstermelésben korszakváltás ideje jött el; a magyar tudományos akadémia megbízásából végzett országos felmérés, elemzés egész sor olyan tényről állapított meg, amely változást sürget. ezekre vezethető vissza egyebek között a termelői érdekeltség gyakran teljes hiánya és a piaci értékesítés nem ritkán vihart kavarázó bonyodalmait - általában az, hogy a magyar gyümölcsstermesztés versenyképessége az utóbbi időben mintha megkopott volna, még akkor is, ha árujának minősége - a jobb szállítmányoknál - kiállja a legkényesebb külföldi összehasonlítást. a gyümölcs- és dísznövénytermesztési kutató intézet három évvel ezelőtt megkezdett átfogó vizsgálata számos meglepő, ám a szakemberek között általában nem ismeretlen eredményre jutott.

az akadémia, valamint a mém megbízására ugynevezett termőhelyi kutatásokat végeztek, mégpedig a hazai gyümölcsstermesztés történetének legalaposabb vizsgálatát. arra kerestek választ, hogy a gyümölcsösök szakmai szempontból helyükön vannak-e, tehát ott, ahol természeti adottságok szempontjából viszonylag a legjobb eredmények várhatók. a korábbi, általában felületes felmérésekből ugyanis arra következtettek, hogy az egyes tájegységek közötti, gyakran 5-10-szeres terméskülönbségek a hibás helyi kijelölésből is adódnak, mivel számos korábbi telepítés szakszerűtlen volt. az elemzés valamennyi megyét érintette. a szakemberek arra a megállapításra jutottak, hogy a termő ültetvényeknek csak mintegy kétharmada van valóban alkalmas helyen. a többi olyan területen diszlik, ahol a